

5. Ulusal Deniz Bilimleri Konferansı

01-03 HAZİRAN 2022 - TRABZON

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi

SDBF

KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Deniz Bilimleri ve Teknolojisi
Enstitüsü

DBTE

TÜRKİYE'DEKİ BAZI PELAJİK KUŞ TÜRLERİNİN ÜREME ARAŞTIRMALARINDA KULLANILAN GÜNCEL YÖNTEMLER

Safak ARSLAN^{1,2}, Burçin YARAŞLI¹, Serdar ÖZUSLU¹, Denizcan DURGUN¹

¹ Doğa Derneği, BirdLife Türkiye, İzmir

² Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Orman Mühendisliği Bölümü, Bartın
safak.arslan@dogadernegi.org

Türkiye coğrafyası ve iklim özellikleriyle kuşlar için farklı habitatlara ev sahipliği yapmaktadır. Üç tarafın denizlerle çevrili olması, kıyıların bitki örtüleri ve kayalıklarla kaplı olması da Türkiye'nin çevresine göre deniz kuşları açısından önemli habitatlar içerdiğinin bir göstergesidir. Deniz kuşları Avrupa'da en hızlı yok olan grupların başında gelmektedir. Deniz kuşları içerisindeki yelkovan (*Puffinus yelkouan*), boz yelkovan (*Calonectris diomedea*, fırtına kırlangıcı (*Hydrobates pelagicus*) ve ada martısı (*Ichthyophaga bourbonensis*) hayatlarının büyük çoğunluğunu deniz ve kıyılarda geçiren pelajik kuş türlerinden bazıları olarak bilinmektedir. Türkiye'de bu türler üzerine yapılan çalışmaların yetersiz olması saha çalışmalarının zorluğu, saha bütçelerinin yüksek olması ve uzman eksikliği gibi nedenlerden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla bu türler üzerine yapılacak olan her çalışma asgari bütçeyle en fazla verim alma üzerine gerçekleştirilmelidir. İlk olarak türlerin potansiyel üreme noktalarını belirleyerek çalışma alanını daraltmak gerekmektedir. Bu sayede insan kaynağının ve bütçenin verimli kullanılması sağlanacaktır. Saha çalışmalarına başlamadan önce dijital platformlardan çalışma alanları ziyaret edilmeli, yerel balıkçılar ve ilgili kişilerle hedef türler hakkında "Yerel Ekolojik Bilgiler" elde edilmelidir. Saha çalışması aşamasında ise kullanılan en yaygın yöntem tekne, vapur, gemi gibi (balıkçı gemileri dışında) deniz ulaşım araçlarıyla kıyıları ve adaları görebilecek doğrultuda belirlenen sabit bir rota üzerinde gözlemler yapılmasıdır. Bu çalışma uluslararası kabul görmüş ESAS (European Seabirds at Sea) veri tabanına uygun yöntemde gerçekleştirilmelidir. Rota üzerinde uçan ve beslenen deniz kuşları, görülme mesafeleriyle kaydedilmekte ve devamında yoğunluk haritaları çıkartılmaktadır. Ada martısı bitki örtüsü üzerinde yuvalandığı için bu rota üzerinde üreme kayıtları alınabilmektedir. Diğer üç türün üreme ekolojilerine uygun potansiyel alanlar belirlendikten sonra bu alanlarda uygun tarihlerde kamp, ses kayıtları ve fotokapan çalışması yapılmalıdır. Yelkovan, boz yelkovan ve fırtına kırlangıcı gibi geceleri yuvalarında aktif olan türler için dolunaydan sonraki 3 gece ses dinlemek ve ses kayıt cihazları kullanmak kısa zamanda daha çok veri almaya yardımcı olacaktır. Uygun seslerin belirlendiği noktalarda potansiyel yuva oyuklarına fotokapanlar yerleştirilerek kesin üreme kayıtları elde edilebilmektedir. Bu çalışma, daha az maliyetli ve uygulanabilir politika müdahalelerini geliştirmek için karar vericilere, sivil toplum kuruluşlarına ve araştırmacılara fikir verebilir.

Anahtar Kelimeler: Pelajik, Deniz kuşları, Üreme, Araştırma

CURRENT METHODS USED IN BREEDING RESEARCH OF SOME PELAGIC BIRD SPECIES IN TURKEY

Şafak ARSLAN^{1,2}, Burçin YARAŞLI¹, Serdar ÖZUSLU, Denizcan DURGUN¹

¹ Doga, BirdLife Turkey, İzmir

² Bartın University, Graduate School, Department of Forest Engineering, Bartın, Turkey.

Corresponding author e-posta: safak.arslan@dogadernegi.org

Turkey is home to different habitats for birds due to its geography and climate characteristics. Due to the diversity of coastal features Turkey homes important habitats for seabirds. Seabirds are known as one of the groups with the fastest population decline in Europe. Among the seabirds, yelkouan shearwater and Scopoli's shearwater, European storm petrel and Audouin's gull are some of the pelagic bird species that spend most of their lives in the seas and on the coasts. The lack of studies on these species in Turkey is due to the difficulties of field studies, field budgets and lack of experts. Therefore, studies should be carried out to get the most efficiency with the minimum budget. Firstly, it is necessary to narrow the study area by determining the potential breeding points. Thus, efficient use of human resources and budget will be ensured. Before, digital platforms should be visited and later Local Ecological Knowledge must be revealed. In the fieldwork phase, the most common method used is to make on-board observations on a stable route. The onboard observation with fishing boats can give biased results. The European Seabirds at Sea protocol must be followed. Flying and feeding routes should be recorded with distances and density maps should be created. Since the Audouin's gull nests on the vegetation, breeding records can be obtained on this route. After determining the potential areas suitable for the breeding ecologies of the other three species, camping, sound recordings, and camera-trap methodologies should be done on appropriate dates in these areas. For species that are active in their nests during the night such as yelkouan shearwater, Scopoli's shearwater and European storm petrels, there are other methodologies can be used. Such listening to and recording voices three nights after the full moon will help to get more data in a short time. Specific breeding recordings can be obtained by placing camera-traps in potential cavities at points where suitable sounds are identified. The knowledge generated by the study can provide insight into policymakers, non-governmental organizations and researchers to improve acceptable, less costly and applicable policy interventions for supporting sustainability.

Keywords: Pelagic, Seabirds, Breeding, Research

ALTIN SPONSORLAR

GÜMÜŞ SPONSOR

BRONZ SPONSORLAR

